

La romeria dels mil matisos

Llíria, capital del Camp de Túria, recordà el passat 8 d'abril un dels celebrats miracles de sant Vicent Ferrer amb una de les romeries més peculiars de les nostres terres. Uns quants milers de llirians acudeixen cada any a l'immens parc dedicat a aquest sant, des d'on emprenen cap al poble una marxa multicolor en la qual es difuminen progressivament els contorns religiosos.

Malgrat ser inimaginablement coneguda com la "ciutat de la música" per la ingent quantitat de professionals d'aquest art que educa, Llíria té molts vessants injustament desconeguts, com ara la increïble riquesa del seu patrimoni arqueològic o la peculiar romeria en la qual cada any es donen cita, vuit dies després del diumenge de pasqua, la major part dels habitants d'aquesta ciutat, el dia de la festivitat de sant Vicent Ferrer.

El 1410, any de contínua sequera, aquest frare dominicà, un dels personatges amb una presència més persistent en la memòria dels valencians, va fer brollar aigua de la font que proveeix l'estany que duu el seu nom, o almenys això conta la llegenda, que també assegura que des d'aquell mateix moment mai no ha mancat l'aigua d'aquest ullal per regar l'horta de Llíria (vegeu article a la pàgina 77).

Quasi sis-cents anys després, els veïns d'aquesta ciutat encara recorden l'esdeveniment, o, si més no, l'utilitzen com a excusa per omplir l'immens parc de sant Vicent, a dos quilòmetres del nucli urbà, amb les més diverses finalitats lúdiques.

Tot comença de bon matí, quan els confreres de sant Vicent trauen la imatge del sant de l'església de l'Assumpció, al bell mig del

poble, i la transporten a peu a l'ermita de sant Vicent, a la vora mateixa de l'estany en el qual se suposa que mai no ha faltat l'aigua des de fa sis segles. Allà, en l'esplanada que tot l'any serveix de lloc de descans per als habitants de la comarca, els espera ja una caterva de gent que acompanya el sant en la missa que se celebra, però que, sobretot, es dedica a esmorzar la tradicional torrada de xulles, embotit i allioli. Després, o alhora, cadascú trobarà el seu entreteniment preferit. Uns lligaran les seues haques d'una corretja, de l'altra

La imatge de sant Vicent Ferrer, camí de Llíria, encapçala la romeria en què participen milers de veïns de la ciutat.

banda de la qual estiraran altres especímens, per comprovar quin dels animals té més força. Altres, normalment els més joves, es dedicaran a tirar-se a l'estany davant l'expectació general, i la majoria, en definitiva, es dedicarà a passejar amunt i avall fins que arribe, cap al migdia, l'hora de tornar a Lliria en romeria.

Aquesta és l'hora en què la imatge del sant ix de l'església i creua el pont que condueix cap a l'olivera on es creu que sant Vicent va beneir les aigües de l'estany. En aquest punt, les autoritats eclesiàstiques rememoren el prodigi amb una breu cerimònia que fan en valencià, la llengua que utilitzava als seus sermons el sant que contenen que ha tingut més do de llengües. La utilització històrica de la nostra llengua en aquest acte és un fet certament peculiar atesos els costums idiomàtics de l'església valenciana.

Acabat el record sumari del miracle, el sant emprèn el camí a Lliria, seguit de milers de fidels i de caminants. A l'entrada del nucli urbà, es trobarà amb la imatge de sant Miquel, l'altre copatró de Lliria, que l'acompanyarà al llarg de tot el poble fins al punt d'origen, l'església de l'Assumpció. En el moment de la trobada és també quan comencen a incorporar-se a la cua de la romeria tots els elements multicolors. De primer, la multitud de carros plens de gent de totes les edats tirats per les haques que llueixen els millors arreus. També, entremig, alguns grups de cavalls, ornamentats per a l'ocasió.

Aquest és el primer esglaó d'una cadena d'artefactes de transport que ha crescut al ritme del progrés tècnic, i que és observada per la gentada que omple els carrers del poble. Després de tots els carros, passaran els seus hereus en les feines agràries, els tractors, la major part arrossegant remolcs plens a vessar de gent.

Finalment, i després del pas dels cotxes tot terreny i també d'alguns utilitaris, arribarà l'hora més profana de la festa, la que escenifiquen des de fa alguns decennis molts xicons en el boirós terreny que separa la permissivitat festiva i la prohibició. Els protagonistes preparen per a l'ocasió cotxes, normalment

Damunt d'aquestes ratlles, instantània d'un dels cotxes que participa en la disbaralada cua del seguici que acompanya sant Vicent. Al costat, imatge del parc que duu el nom del sant aquest mateix dia. A sota, a l'esquerra, un grup de xiquetes guia un dels carros que participen en la romeria. A la dreta, prova de força de dues haques al parc, una de les múltiples formes d'aquesta festa.

Curiosament, la música té un paper completament marginal en la festa més simbòlica de Lliria

obtinguts del desballestador, que pintaran i arranjaran. Miraculosament, aconseguiran que els seus inutilitzats motors funcionen durant tota una cursa infernal en què els acceleradors són explotats fins al límit. Tots els cotxes, que aguanten el pes de desenes de joves que fan bots sense parar, acaben traent fum per les vores dels capots, si és que aquests no desapareixen després de les primeres topades entre els vehicles, com desapareix també la resta dels elements de la

carrosseria que no són essencials perquè els aparells puguen continuar en marxa.

Milers de veïns, amb una crítica pacient, observen des de les voreres aquesta desgavellada cua del seguici d'acompanyament de sant Vicent. Com en tantes altres festes, les que són reals, haurà estat un capgirament radical de la quotidianitat. Pocs minuts després, s'haurà recuperat la tranquil·litat.

Miquel Calvet